

ด่วนพิเศษ

ที่ กบ ๐๐๒๓.๓/ว๔๙๘๗

ศาลากลางจังหวัดกรุงปี

๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่รับบำนาญจากหน่วยงานของรัฐ
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองgrade บี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๒๐๓๒
ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา๑๕

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุคืนจาก
ผู้สูงอายุที่รับบำนาญจากหน่วยงานของรัฐ กรณีผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปโดยไม่มีสิทธิ ประสงค์จะขอผ่อน
ชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกันให้ดำเนินการตามประกาศ
กระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือทายาทได้รับเงิน^ก
เกินสิทธิหรือได้รับเงินไปโดยไม่มีสิทธิ โดยอนุโลม นั้น

เนื่องจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง กรณีไม่
สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงการคลังได้ จึงตามข้อ ๘ ของหลักเกณฑ์ดังกล่าว กำหนดว่า
หน่วยงานของรัฐแห่งใดไม่สามารถ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ได้ให้ขอความตกลงกับกระทรวงการคลัง ในการนี้ จึง
ขอให้เทศบาลเมืองgrade บี และอำเภอดำเนินการซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วยว่า แม้หนังสือ
กระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้ซักซ้อมแนวทางการปฏิบัติไว้ให้ดำเนินการตามประกาศของกระทรวงการคลังโดยอนุโลม
แต่หลักการเกี่ยวกับการนำกฎหมายอีกฉบับหนึ่งมาใช้โดยอนุโลมนั้น จะต้องไม่ขัดต่อหลักการที่กฎหมายฉบับหนึ่ง
กำหนดไว้ ดังนั้น การนำหลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงการคลังฉบับนี้มาใช้โดยอนุโลม จึงนำไปเพียงหลักเกณฑ์การ
ผ่อนชำระมาใช้เท่านั้น ส่วนกรณีตามข้อ ๘ ของประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว ไม่สามารถนำอนุโลมใช้ได้
ดังนั้น เมื่อผู้สูงอายุได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้และเป็นทางให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นเสียเปรียบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเรียกเงินคืนโดยดำเนินการตามประมวลกฎหมาย
แห่งและพานิชย์ตามมาตรา ๔๐๖ ตามมีครั้นได้ และดำเนินการผ่อนชำระหนี้ตามประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าว
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง ทั้งนี้ หากผู้สูงอายุไม่ประสงค์คืนเงินดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สามารถฟ้องร้องเรียกคืนเงินจากผู้รับเงินเกินสิทธิไปภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ว่ามีสิทธิเรียกคืน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสาระ ใจมานะ)

ห้องคืนจังหวัดกรุงปี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการจังหวัดกรุงปี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐ ๗๕๖๑ ๘๘๘๙

ค่าวนทีสูด

ที่ มท ๐๘๐.๖/ว ๒๐๓๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อต้องระวังแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุคืนจากผู้สูงอายุที่รับบำนาญ
จากหน่วยงานของรัฐ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ด้วยกระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากหลายจังหวัด
ขอหารือแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุคืนจากผู้สูงอายุที่รับบำนาญจากหน่วยงาน
ของรัฐ ซึ่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักของกฎหมาย และวางแผนทางเพื่อให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์
การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดแนวทางการเรียกเงิน
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุคืนจากผู้สูงอายุที่รับบำนาญจากหน่วยงานของรัฐ โดยเห็นว่ากรณีผู้สูงอายุเป็นผู้ได้รับเงิน¹
สวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน
รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ²
รวมถึงผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ
และมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖ แห่งระเบียบดังกล่าว จึงไม่มีสิทธิ์ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หากให้ได้รับเงิน
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปโดยไม่มีสิทธิ จักเป็นการได้โดยปราดจากมูลอันจะอ้าง
กฎหมายได้และทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสียเปรียบ จึงเข้าลักษณะ ๔ ลักษณะการได้ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทันที
ตามข้อ ๑๔ วรรคสอง และข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จากนั้นให้ดำเนินการเรียกคืนเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้³

๑. กรณีผู้สูงอายุที่รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปโดยไม่มีสิทธิ ประสงค์จะคืนเงินจำนวน
ดังกล่าวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามจำนวนในครั้งเดียว ให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากไม่ประสงค์คืนเงินดังกล่าวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถฟ้องร้องเรียกคืน
เงินจากผู้รับเงินเกินสิทธิไป ภายใต้กำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรู้ว่ามีสิทธิเรียกคืน

๒. กรณีผู้สูงอายุที่รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปโดยไม่มีสิทธิ ประสงค์จะขอฟ่อนชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกัน ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการฟ่อนชำระหนี้ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือทายาทได้รับเงินเกินสิทธิหรือได้รับเงินไปโดยไม่มีสิทธิ โดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้ทำเป็นหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาฟ่อนชำระหนี้ที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างผู้สูงอายุที่รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปโดยไม่มีสิทธิหรือผู้แทนกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. กรณีที่ผู้สูงอายุที่รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปโดยไม่มีสิทธิได้เสียชีวิตลง ทรัพย์สินทุกชนิด ตลอดห้างสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ย่อมตกทอดแก่ทายาท ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๑๖๐ ให้บังคับชำระหนี้อันเกิดจากภาระให้ดังกล่าวจากทายาทได้เพียงไม่เกินทรัพย์มรดกที่ทายาทนั้นได้รับไปตามมาตรา ๑๗๓ แห่งประมวลกฎหมายฉบับเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้นายอำเภอทุกอำเภอทราบ รวมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญธรรม เลิศสุขเงิน)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านพัฒนาชุมชนและ
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๓๓, ๔๓๒ โทรสาร ต่อ ๔๑๓
ผู้ประสานงาน นายภิเษก มีทอง โทรศัพท์ ๐๘๒-๖๕๑๒๕๔๙